

maal om Epilepsi, nemlig om, hvorvidt den Epilepsi, Manden lider af, hidrører fra hans Krigstjeneste eller ikke. Jeg tror altsaa ikke, at man med Føie kan sige, at Administrationen ved at nægte dette har vist Vigeghlidighed overfor en Kriger, der har blødt for Fædrelandet. Men, som sagt, denne Mand havde meldt sig i Tide til Forsørgelse, og Dommen gif saaa endelig ud paa, at han ikke blot skulde have Forsørgelse, men den tillagde ham endog Forsørgelsen fra den Tid, da han havde krævet Forsørgelsen. Senere Domme ere jo, som jeg før bemærkede, gaaede langt videre. De have tilstaaet Bedkommende Forsørgelse for flere Aar forud før den Tid, hvor de nogensinde havde tænkt paa at melde sig som Invalid, og jeg vil da nok spørge, om vi kunne være tjente med, at de Tusinder, som aarlig blive indøvede som Rekruter, kunne komme 10, 20 eller 30 Aar efter, at de have ligget inde som Rekruter, og gjøre gjældende, at de have sat deres Helbred til som Soldat, og at vi saaa skulle betale dem hele dette Beløb for den mellemliggende Tid? Jeg indrømmer, at der for Enkeltes Bedkommende kan gjøres Grunde gjældende, hvorfor der kan være Anledning til at gaa ud over, hvad der strengt juridisk kan kræves ogsaa med Hensyn til denne Art af Invalid, men skal det føre til, at vi skulle efterbetale for mange Aar tilbage til denne Mangfoldighed, der kunde gjøre mulige Krav gjældende, saaa gad jeg nok vide, om Noget paa min Plads vilde gaa med til denne Forsørgelsesret og dermed erkjende det Hovedpunkt, at de Bedkommende ere Invalid fra den Tid af, da de vare i Tjenesten? Jeg tror det ikke. Naar det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 1ste Valgtreds (Thomsen) fremkom med Tanken om, at man skulde kunne yde Understøttelse ogsaa til dem, der ikke kunne godtgjøre Berettigelsen til Invalidforsørgelse, saa vil jeg sige, at en meget stor Del af den Invalidforsørgelse, der i den Tid, hvor jeg har staaet paa denne Plads, er tilstaaet, er netop tilstaaet til Folk, om hvilke man paa ingen Maade kunde sige, at det var afgjort, at de vare Invalid. Man har givet Understøttelse af Billighedshensyn, fordi man ansaa det for muligt at gjøre det, uden at gaa udenfor Lovens Ord, men paa ingen Maade fordi man forment, at Bedkommende selv vilde kunne have gjort sin Ret gjældende ved Domstolene. Altsaa en stor Del af det, der nu gives som Invalidforsørgelse, gives netop paa den Maade, som det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 1ste Valgtreds nævnte, og jeg tror ikke, at det ærede Medlem har ment, at en

saadan Given af en Understøttelse af Billighedshensyn skulde medføre, at den havde tilbagevirkende Kraft indtil fra den Tid, da den vedkommende Rekrut laa i Tjenesten. Det ærede Medlem for Randers Amts 1ste Valgtreds (Schjøth) forment, at man i ethvert Tilfælde burde indrømme de formentlige Invalid, der vilde søge deres Ret gjort gjældende ved Domstolene, fri Proces, eller rettere, at de ved en Lovbestemmelse skulde have fri Proces. Det er et Spørgsmaal, som jo ikke ligger nærmest for mig at forhandle her, men jeg kan dog ikke tilbageholde den Bemærkning, at allerede nu indrømmes fri Proces jo temmelig rundelig, og jeg tror ikke at tage fejl i, at der i den Sag, som det ærede Medlem for Præstø Amts 3die Valgtreds særlig nævnte, og som Finansministeriet tabte, var givet fri Proces. Jeg tror det. (Eeth: Ja!) Men naar en saadan Ret til fri Proces gives ved Lov, vil jeg dog henstille, om det ikke kunde føre ganske overordentlig vidt, idet det selvfølgelig, saaledes som det blev angivet i alt Fald af det ærede Medlem, som fremførte Tanken, ikke vilde være indskrænket til dem, som vare Krigsinvalid og havde paavisselig Skade fra Krigen, men skulde gjælde alle dem, der overhovedet kunne søge Invalidforsørgelse, altsaa en meget betydelig Del af Befolkningen, der jo Aar efter Aar kaldes ind til Krigstjeneste. Naar alle disse efter Lovens skulle have Ret til uden Udgift at faa disse Sager paatjendte ved Domstolene, kunde det saa ikke give Anledning til, at der kom langt flere Sager frem, end der egentlig var rimeligt og fornuftigt? Jeg tror, at der vilde komme mange af, hvad de Herrer Jurister kalde for temerære Aaastande, og henstiller, om det ikke kunde føre temmelig vidt. Derjom Retten til fri Proces i Loven indskrænkedes til f. Ex. dem, der engang havde haft Invalidforsørgelse, som senere var bleven dem undraget, vilde det ganske vist kun blive et begrændset Antal Tilfælde, som der vilde kunne blive Spørgsmaal om. Naar det til Støtte for, at en Lovbestemt Ret til fri Proces ogsaa bør gives her, blev anført, at det Samme var indrømmet i et Lovforslag, der, saa vidt jeg mindes, blev forelagt i forrige Samling, vil jeg dog egentlig henstille, om denne Sammenligning passer. Der kan jo dog kun være sigtet til et vist bestemt Tilfælde, nemlig, om jeg hørte ret, til Lovforslaget om Erstatning for uforstyldt Baretægtsfængsel. Det var kun dem, der havde været undertastede et saadant uforstyldt Fængsel, der skulde have Ret til fri Proces, hvorimod der her er Tale om, at enhver Rekrut, der har været indkaldt, skulde,